

Curtea Supremă de Justiție
DECIZIE

19 decembrie 2018

mun. Chișinău

Colegiul penal al Curții Supreme de Justiție în componență:

Președinte – Iurie Diaconu,

Judecători – Ion Guzun și Liliana Catan,

examinând admisibilitatea în principiu a recursului ordinar, declarat de avocatul Valeriu Gandrabur în numele părții vătămate Vasile Țurcan, prin care solicită casarea sentinței Judecătoriei Cimișlia, sediul Basarabeasca din 19 aprilie 2018 și decizia Colegiului judiciar al Curții de Apel Comrat din 14 iunie 2018, în cauza penală în privința lui

Renița Victor GheorgheXXX, născut la XXX,
originar și domiciliat în XXX.

Termenul examinării cauzei:

Instanța de fond de la 03.07.2017 pînă la 19.04.2018;

Instanța de apel de la 21.05.2018 pînă la 14.06.2018;

Instanța de recurs de la 10.09.2018 pînă la 19.12.2018.

Asupra recursului în cauză, în baza actelor din dosar, Colegiul penal al Curții Supreme de Justiție,

C O N S T A T Ă :

1. Prin sentința Judecătoriei Cimișlia, sediul Basarabeasca din 19 aprilie 2018, Renița Victor a fost recunoscut vinovat de comiterea infracțiunii prevăzute de art. 152 alin. (1) Cod penal, cu stabilirea pedepsei sub formă de închisoare pe un termen de 2 ani, cu executarea pedepsei în penitenciar de tip semiînchis.

Conform art. 90 Cod penal, a fost dispusă suspendarea condiționată a executării pedepsei cu închisoare pe o perioadă de probațiune de 1 an, dacă Renița Victor nu va săvârși o nouă infracțiune și prin comportare exemplară va îndreptăți încrederea acordată, stabilindu-i următoarele obligațiuni: să nu-și schimbe domiciliul fără consimțământul organului competent de executare a pedepsei, să participe la programe probaționale și să se prezinte lunar la organul competent de executare a pedepsei.

Acțiunea civilă înaintată de Țurcan Vasile a fost admisă în principiu, urmând ca asupra cuantumului despăgubirilor să se pronunțe instanța în ordinea procedurii civile.

A fost încasat de la Renița Victor în beneficiul statului cheltuielile pentru efectuarea raportului de constatare nr. 27 din 14.04.2017-320 lei, raportului de constatare nr. 42 din 16.05.2017-320 lei și raportului de expertiză judiciară nr. 49D din 24.05.2017 - 320 lei, în sumă totală de 960 lei.

2. Pentru a se pronunța în sensul celor expuse, instanța de fond a reținut, că Renița Victor, intenționat, dându-și seama de caracterul prejudiciabil al acțiunilor sale, prevăzând urmările lor și admițând în mod conștient survenirea acestor urmări, pe 28 martie 2017 în jurul orelor 14:00, în timp ce se deplasa cu transportul public ruta XXX, în urma unui conflict verbal, inițiat de către Țurcan Vasile, care se afla sub influența alcoolului, i-a aplicat lui Țurcan Vasile lovituri cu pumnul în regiunea capului, provocându-i conform raportului de expertiză medico-legală nr. 49D din 24.05.2017, vătămare corporală medie.

Instanța de judecată a stabilit că, prin acțiunile sale, Renița Victor a comis infracțiunea prevăzută de art. 152 alin. (1) Cod penal, cu indicii: vătămare intenționată medie a integrității corporale sau a sănătății, care nu este periculoasă pentru viață și nu a provocat urmările prevăzute la art. 151, dar care a fost urmată de dereglarea îndelungată a sănătății.

3. Nefiind de acord cu sentința, avocatul părții vătămate Țurcan Vasile, Gandrabur Valeriu, a contestat-o apel, în care a solicitat casarea acesteia, cu pronunțarea unei noi hotărâri prin care lui Renița Victor să-i recalifice infracțiunea din art. 152 alin. (1) Cod penal, în art. 151 alin.(1) Cod penal.

În argumentarea apelului, avocatul a menționat că, la cet. Țurcan Vasile au fost depistate leziuni corporale sub formă de contuzie gravă a ochiului drept cu ruptură sub conjunctivală a corni luxație a cristalinului în camera anterioară cu aniridie, hemofthalm, cu pierderea vederii la acest ochi de la 0,5 (care a fost până la traumă) până la mișcarea umbrei la față (mai mică de 0,04 după traumă) și urma ca conform acestui criteriu să fie calificată ca vătămare corporală GRAVĂ și nu MEDIE, după cum e indicat în concluziile expertului.

Consideră avocatul că dereglarea sănătății pe timp lung - mai mult de 21 zile, cât și "*pierderea stabilă a cel puțin o treime din capacitatea de muncă*" sunt criterii care se califică ca vătămare corporală gravă și nu medie.

Pierderea vederii la un ochi are drept consecință o incapacitate permanentă de muncă mai mult de 1/3, din care cauză este inclusă la categoria vătămarilor corporale grave, or, conform concluziei expertizei medico-legale din 24 mai 2017 nr.49, s-a stabilit că partea vătămată a pierdut vederea completă la un ochi, după loviturile aplicate de Renița Victor, stare când are loc diminuarea acuității vederii până la enumerarea degetelor la o distanță de doi metri și mai puțin.

Procurorul nu a retras dosarul pentru reîncadrarea infracțiunii săvârșite de Renița Victor din alin.(1) art. 152 CP în art.151 alin.(1) CP, iar instanța n-a reacționat la pretențiile expuse de avocat în acest sens or, calificarea este greșită, contrar prevederilor din Regulamentul Ministerului Sănătății din 27.06.2003 nr.199, subsemnatul în calitate de apărător al părții vătămate a făcut mai multe tentative pentru a redresa situația și a aduce cauza în albia legală, însă fără succes.

4. Prin decizia Colegiului judiciar al Curții de Apel Comrat din 14 iunie 2018, a fost respins ca nefondat apelul declarat de avocatul Gandrabur Valeriu în numele părții vătămate Țurcan Vasile, cu menținerea sentinței.

4.1. Pentru a se pronunța, instanța de apel a menționat că, instanța de fond a stabilit în mod corect situația de fapt și vinovăția inculpatului în limitele învinuirii formulate în rechizitoriu, care a fost dovedită cu certitudine și fără echivoc, prin ansamblu probatoriu administrat, dând faptei săvârșite încadrarea juridică corespunzătoare adusă de către acuzare.

Totodată, instanța de apel a menționat că, prima instanță a luat în considerație recunoașterea vinei a inculpatului în comiterea infracțiunii incriminate, iar vinovăția acestuia s-a confirmat și prin ansamblu de probe analizate și apreciate de instanța de fond prin prisma prevederilor art. 101 Cod de procedură penală, ca probe care sunt pertinente, concludente, utile și veridice și coroborează între ele.

Instanța de apel verificând legalitatea și temeinicia sentinței atacate prin prisma motivelor invocate în apel de către reprezentantul părții vătămate, a conchis că, solicitarea apelantului privind reîncadrarea infracțiunii săvârșite de Renița Victor din art. 152 alin. (1) Cod penal în art. 151 alin. (1) Cod penal, în lipsa unor probe noi este

neîntemeiată, deoarece prima instanță corect a constatat pe deplin vinovăția inculpatului în comiterea infracțiunii prevăzute de art. 152 alin. (1) Cod penal, în baza probelor administrate, pertinente și concludente prin care se atestă vinovăția lui Renița Victor în săvârșirea infracțiunii incriminate, iar apelul urmează a fi respins ca nefondat pentru motivele ce urmează.

Apelantul a criticat concluzia expertizei medico-legale nr. 49 din 24.05.2017 privind aprecierea gradului gravității leziunilor corporale, considerând că leziunile corporale depistate la partea vătămată Țurcan Vasile, urmau să fie apreciate și calificate nu ca vătămare corporală MEDIE, dar ca vătămare corporală GRAVĂ.

Instanța de apel a reținut că, argumentarea propunerii date de apărătorul părții vătămate este bazată pe aprecierea subiectivă și nu se bazează pe probele cauzei.

Apelantul, menționând leziunile corporale conform concluziei medico-legale stabilite la cet. Țurcan Vasile, sub formă de contuzie gravă a ochiului drept cu ruptură subconjunctivă a corneei, luxație a cristalinului în camera anterioară cu aniridie, hemoftalm, cu pierderea vederii la acest ochi de la 0,5 (care a fost până la traumă) până la mișcarea umbrei la față (mai mică de 0,04 după traumă) echimoze în jurul ochilor, care au fost cauzate prin acțiunea traumatică a unui corp dur, contondent posibil și cu pumnul ori alt obiect dur, contondent în timpul și circumstanțele indicate, duc la dereglarea sănătății pe timp lung-mai mult de 21 zile și conform acestui criteriu se califică ca vătămare corporală medie, a considerat că aceste leziuni trebuie fie calificate ca vătămare corporală gravă și nu medie, cum a concluzionat expertul, ori, raportul de expertiză, declarațiile învinuitului ca și alte probe, nu pot determina anumite concluzii dacă aceste probe intră în contradicție cu restul materialului probatoriu, iar faptul că în unele cazuri expertiza este obligatorie nu poate fi considerat că rezultatele vor prevala asupra celorlalte probe.

Instanța de apel a considerat că, alegațiile invocate de apelant nu au fost luate în considerație ca temeiuri de casare a sentinței primei instanțe și pronunțarea unei decizii de reîncadrare a acțiunilor inculpatului, din alin. (1) art. 152 Cod penal, în alin.(1) art. 151 Cod penal, ori, după cum a menționat și apelantul, conform prevederilor art. 97 Cod de procedură penală, în procesul penal se constată, prin anumite mijloace de probă, următoarele circumstanțe: existența, caracterul și gradul leziunilor corporale în cauzele penale - prin raportul expertizei medico-legale.

Norma dată poartă un caracter imperativ și exhaustiv, fără loc de interpret arbitrar.

De asemenea, legislația procesual-penală acordă dreptul participanților, subiecți activi ai procesului penal, în cazul dezacordului cu concluziile raportului de expertiză medico-legală să solicite din cont propriu efectuarea expertizei repetate, complexă sau în comisie

Instanța de apel a constatat că, apelantul Gandrabur Valeriu a invocat faptul că, în cadrul judecării cauzei în prima instanță a solicitat efectuarea expertizei repetate, însă instanța de judecată a refuzat solicitarea sa, susținând că este necesară efectuarea expertizei medico-legale repetate, însă în cadrul judecării apelului nu a solicitat reluarea cercetării judecătorești și nici efectuarea expertizei repetate, pentru stabilirea corectă a vătămarilor corporale GRAVE, după cum pledează.

În atare situație, în lipsa argumentelor întemeiate ale apelantului, instanța de apel nu poate interveni în soluția instanței de fond prin pronunțarea unei decizii de recalificare a acțiunilor inculpatului din alin. (1) art. 152 Cod penal, la alin. (1) art. 151 Cod penal, ori, art. 326 alin. (1) Cod de procedură penală, stipulează că,

procurorul care participă la judecarea cauzei penale în primă instanță și în instanța de apel este în drept să modifice, prin ordonanță, învinuirea adusă inculpatului în cadrul urmăririi penale în sensul agravării ei dacă probele cercetate în ședința de judecată dovedesc incontestabil că inculpatul a săvârșit o infracțiune mai gravă decât cea incriminată anterior, aducând la cunoștință inculpatului, apărătorului lui și, după caz, reprezentantului legal al inculpatului noua învinuire. În asemenea situație, instanța, la cererea inculpatului și a apărătorului lui, acordă termen necesar pentru pregătirea apărării de noua învinuire, după ce judecarea cauzei continuă. În instanța de apel, procurorul poate modifica acuzarea în sensul agravării doar în cazul în care a declarat apel.

La caz, procurorul nu a declarat apel, respectiv indiferent de temeinicia argumentelor apelantului, acuzarea în sensul agravării, în instanța de apel nu este posibilă.

Cât privește soluția primei instanțe de judecată referitor la latura civilă, instanța de apel a menționat că, apelantul nu a formulat critici și nici nu a contestat sentința în această parte, totodată în ședința instanței de apel reprezentantul apelantului, avocatul Gandrabur Valeriu a reiterat că, nu a fost împuternicit de partea vătămată cu dreptul de a formula critici sentinței în latura civilă.

Din care considerente instanța de apel nu s-a expus asupra soluției primei instanțe privind acțiunea civilă înaintată de partea vătămată Țurcan Vasile.

5. Nefiind de acord cu hotărârile menționate, avocatul Valeriu Gandrabur în numele părții vătămate Vasile Țurcan, făcând trimitere la prevederile art. 427 alin. (1) pct. 12) Cod de procedură penală, declară recurs ordinar, prin care solicită casarea acestora cu remiterea cauzei penale în instanța de apel în alt complet de judecată. Recurentul invocă aceleași argumente ca și în cererea de apel (pct. 3 din decizie). Totodată, recurentul menționează că, calificarea infracțiunii este greșită, contrar prevederilor Regulamentului Ministerului Sănătății din 27.06.2003, nr. 199 și a prevederilor procesual penale. Mai mult, recurentul a solicitat în cererea de apel a efectuării unei expertize repetate, însă instanța de apel a menționat contrariul. Astfel, în opinia recurentului, instanța de apel urma lui Renița Victor să-i recalifice infracțiunea din prevederile art. 152 alin. (1) Cod penal, în prevederile art. 151 alin.(1) Cod penal.

6. Examinând admisibilitatea în principiu a recursului ordinar declarat, în raport cu materialele cauzei, Colegiul penal conchide asupra inadmisibilității acestuia, din următoarele considerente.

În conformitate cu art. 432 alin. (2) pct. 4) Cod de procedură penală, instanța de recurs examinând admisibilitatea în principiu a recursului declarat împotriva hotărârii instanței de apel, fără citarea părților, este în drept să decidă inadmisibilitatea acestuia în cazul în care constată că, argumentele invocate în recurs sunt vădit neîntemeiate.

În recursul declarat în prezenta cauză, recurentul invocă ca temei de casare a hotărârii instanței de apel, prevederile art. 427 alin. (1) pct. 12) Cod de procedură penală și anume că, faptei săvârșite i s-a dat o încadrare juridică greșită.

La analiza prezentului temeiului de casare, instanța de recurs notează că, e necesar de a ține cont de fapta săvârșită și cum aceasta a fost stabilită de către instanțele de fond, și dacă această faptă a fost încadrată în norma penală corect, iar dacă injust fapta s-a încadrat într-o altă normă penală, rezultă că acesteia i s-a dat o încadrare juridică greșită.

Instanța de recurs este în drept să intervină în soluția instanței de apel, inclusiv și să o caseze, atunci când se constată comiterea unei erori de drept, dar va ține seama de starea de fapt deja constatată prin hotărârea judecătorească definitivă.

În viziunea Colegiului penal, în prezenta speță temeiul invocat de către recurent nu este incident ca motiv de casare a hotărârilor judecătorești atacate, deoarece fapta imputată inculpatului este prevăzută de legea penală ca infracțiune și anume conform art. 152 alin. (1) Cod penal - *vătămarea intenționată medie a integrității corporale sau a sănătății, care nu este periculoasă pentru viață și nu a provocat urmările prevăzute la art. 151 Cod penal.*

Așadar, având în vedere argumentele recursului și pretinsa eroare de drept invocată de recurent, Colegiul penal, verificând materialele dosarului constată că, la judecarea apelului, această instanță a examinat cauza sub toate aspectele, complet și obiectiv, adoptând o soluție corectă de menținere a sentinței prin care acțiunile inculpatului au fost calificate, în baza art. 152 alin. (1) Cod penal, care este argumentată și corespunzătoare cumulului de probe administrat. Probele prezentate, au fost nemijlocit verificate suplimentar în ședințele de judecată în condițiile art.100 alin. (4) Cod de procedură penală și just apreciate prin prisma art. 101 Cod de procedură penală, din punct de vedere al pertinentei, utilității, concludenței, veridicității și coroborării reciproce, în baza cărora s-a stabilit cu certitudine că inculpatul, Renița Victor, a săvârșit infracțiunea prevăzută de art. 152 alin. (1) Cod penal.

Conform art. 113 alin. (1) Cod penal, se consideră calificare a infracțiunii determinarea și constatarea juridică a corespunderii exacte între semnele faptei prejudiciabile săvârșite și semnele componentei infracțiunii, prevăzute de norma penală.

Dat fiind faptul că, în speță autorul recursului își exprimă dezacordul cu încadrarea acțiunilor inculpatului în baza art. 152 alin. (1) Cod penal, considerând că acțiunile acestuia conțin elementele infracțiunii prevăzute de art. 151 alin. (1) Cod penal, Colegiul va purcede la analiza acestor elemente în prezenta speță, în coraport cu circumstanțele constatate și probele administrate.

Astfel se atestă că, din probele administrate, instanțele de fond au reținut că, Renița Victor, intenționat, dându-și seama de caracterul prejudiciabil al acțiunilor sale, prevăzând urmările lor și admițând în mod conștient survenirea acestor urmări, pe 28 martie 2017 în jurul orelor 14:00, în timp ce se deplasa cu transportul public ruta Basarabeasca-Abaclia, în urma unui conflict verbal, inițiat de către Țurcan Vasile, care se afla sub influența alcoolului, i-a aplicat lui Țurcan Vasile lovituri cu pumnul în regiunea capului, provocându-i conform raportului de expertiză medico-legală nr. 49D din 24.05.2017, vătămare corporală medie.

Potrivit considerentelor teoretice, latura obiectivă a infracțiunii prevăzute de art.152 Cod penal, constă în fapta prejudiciabilă exprimată prin acțiunile intenționate a inculpatului – împingerea (lovirea) cu pumnul, care au cauzat părții vătămate dereglarea de lungă durată a sănătății, adică vătămări corporale medii, fapt confirmat prin concluzia raportului de expertiză medico-legală nr. 49D din 24.05.2017.

De asemenea, instanța de recurs menționează că, infracțiunea specificată la art. 152 Cod penal, este o infracțiune materială, ea se consideră consumată din momentul survenirii vătămării medii a integrității corporale sau a sănătății.

Reieșind din lucrările dosarului, Colegiul penal consideră că, soluția adoptată de către instanța de apel în partea calificării de drept a acțiunilor inculpatului în baza art.

152 alin. (1) Cod penal, este corectă și întemeiată și rezultă din ansamblul de probe expus și analizat în hotărârea contestată.

De asemenea, în speță este prezentă și latura subiectivă a vătămării intenționate medii, manifestată prin intenție directă, deoarece partea vătămată a relatat că, inculpatul l-a lovit cu pumnul în partea dreaptă a capului.

Prin urmare, conținutul probelor enunțate care au fost amplu analizate și obiectiv apreciate de instanțele de fond, confirmă cu certitudine că acțiunile inculpatului întrunesc elementele infracțiunii imputate, adică atât latura obiectivă, cât și cea subiectivă a acestei infracțiuni, acestea fiind corect calificate în baza art. 152 alin. (1) Cod penal.

Totodată, Colegiul penal menționează că, potrivit art. 325 Cod penal, judecarea cauzei în primă instanță se efectuează numai în privința persoanei puse sub învinuire și numai în limitele învinuirii formulate în rechizitoriu, iar modificarea învinuirii în instanța de judecată se admite dacă prin aceasta nu se agravează situația inculpatului și nu se lezează dreptul lui la apărare. Modificarea învinuirii în sensul agravării situației inculpatului se admite numai în cazurile și în condițiile prevăzute de art. 326 Cod de procedură penală.

Prin urmare, potrivit materialelor cauzei, se atestă că, procurorul în instanță, nu a modificat prin ordonanță învinuirea adusă inculpatului în cadrul urmăririi penale în sensul agravării și nici nu a contestat sentința primei instanțe cu apel.

Astfel, instanța de recurs consideră că, invocarea temeiului prevăzut de art.427 alin. (1) pct. 12) Cod de procedură penală, nu este întemeiată, iar argumentele puse la baza acestuia sunt pur declarative și contravin materialelor cauzei.

Consecvent, instanța de recurs reține că în recurs, partea vătămată a invocat că instanța de apel a apreciat arbitrar probele și circumstanțele cauzei și nu s-a expus asupra înscrisurilor prezentate de el și asupra declarațiilor sale.

În acest sens, instanța de recurs menționează că, solicitările recurentului bazate pe astfel de argumente nu constituie temei pentru reexaminarea cazului. Or, modul de apreciere a probelor și circumstanțelor cauzei, nu se încadrează în temeiurile prevăzute de art. 427 alin. (1) Cod de procedură penală, aprecierea probelor fiind obiectul examinării cauzei în fapt și în drept fie în prima instanță, fie în instanța de apel, iar dezacordul unei părți în acest sens, nu echivalează cu o eroare ce ar da temei de casare a unei hotărâri legale și întemeiate.

În aceeași ordine de idei, Colegiul penal constată că, în mare parte, recursul repetă textul apelului, argumentele invocate în recurs fiind anterior invocat și în apel, iar instanța de apel examinându-le în ansamblu și dându-le o apreciere corespunzătoare, conform art. 414, 417 Cod de procedură penală, s-a pronunțat argumentat și detaliat asupra lor, indicând temeiurile de fapt și de drept care au dus la respingerea lor, precum și motivele adoptării soluției, pe care Colegiul penal și-o asumă în totalitate.

Având în vedere acest aspect, instanța de recurs își însușește în întregime alegațiile instanței de apel (f.d. 223-227), redate succint la pct. 4.1. al prezentei decizii și consideră că o expunere repetată asupra lor este inutilă, fapt ce este în deplină concordanță cu jurisprudența și practica Curții Europene pentru Drepturile Omului, care în cauza *Albert vs România* din 16.02.2010, în pct. 37 al Hotărârii a statuat că, dacă art.6 § 1 din Convenția EDO obligă instanțele să își motiveze deciziile, acesta nu poate fi înțeles ca impunând un răspuns detaliat pentru fiecare argument (*Van de Hurk împotriva Țărilor de Jos*, 19.04.1994). Cu toate acestea,

noțiunea de proces echitabil necesită ca o instanță internă care nu și-a motivat decizia, fie prin însușirea motivelor furnizate de o instanță inferioară fie prin alt mod, să fi examinat totuși în mod real chestiunile esențiale supuse atenției sale și să nu se fi mulțumit să confirme pur și simplu concluziile unei instanțe inferioare (*Helle împotriva Finlandei*, 19.12.1997).

Analizând materialele cauzei și hotărârea judecătorească atacată, Colegiul penal nu constată vreo eroare de drept ce ar afecta legalitatea acesteia.

Potrivit art.432 alin.(2) pct.4) Cod de procedură penală, instanța de recurs, examinând admisibilitatea în principiu a recursului declarat împotriva hotărârii instanței de apel, este în drept să decidă asupra inadmisibilității acestuia în cazul în care constată că este vădit neîntemeiat.

7. În conformitate cu art. 432 alin. (2) pct. 4) Cod de procedură penală, Colegiul penal,

D E C I D E:

Inadmisibilitatea recursului ordinar, declarat de avocatul Valeriu Gandrabur în numele părții vătămate Vasile Țurcan, împotriva sentinței Judecătoriei Cimișlia, sediul Basarabeasca din 19 aprilie 2018 și deciziei Colegiului judiciar al Curții de Apel Comrat din 14 iunie 2018, în cauza penală în privința lui **Rența Victor XXX**, ca fiind vădit neîntemeiat.

Decizia este irevocabilă.

Pronunțată integral la **29 ianuarie 2019**.

Președinte:

Iurie Diaconu

Judecători:

Ion Guzun

Liliana Catan